No. 99. 1841.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Donderdag 19 Augustus.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 16den Augustus.

Berigten uit Bordeaux melden dat thans ook in die aanzienlijke stad onlusten uitgebarsten zijn. Dezelve zijn in den nacht van den 12den op den 13den voorgevallen; volgens sommigen waren zij in den schouwburg ontstaan; volgens anderen waren de gemoederen reeds sedert eenige dagen opgewonden, ter oorzaak van het besluit des stedelijken bestuurs om gevolg te geven aan de omschrijving der belastingen. In den gezegden nacht hebben zich volkshoopen op verscheidene punten der stad verzameld, smaadredenen doen hooren voor de woningen van de leden van het stedelijk bestuur, steenen tegen deuren en door glazen geworpen, enz. en zijn de onrustige hoopen eerst door de gewapende magt verdreven en verstrooid. Dezelfde tooneelen hebben zich in den volgenden nacht, van den 13den op den 14den, op eene nog ergerlijke wijze herhaald, zijn de reverbères stukgeslagen en heeft men met geweld binnen de huizen willen dringen; doch ook nu werd, hoewel naar het schijnt eerst na eenig tijdsverloop, door de gewapende magt aan de ongeregeldheden een einde gemaakt.

— Volgens berigten uit Toulouse zijn daar thans nagenoeg al de wapenen van de leden der gewezen nationale garde ingeleverd. Die van eene der voorsteden hebben de wapens op een met tien paarden bespannen en met rouwfloers en treurwilligen takken overdekten wagen naar het stadhuis doen brengen.

Ten gevolge van het door de leden des gewezen voorloopigen bestuurs genomen besluit, om al de regtbanken van Frankrijk te raadplegen, heeft werkelijk een der leden eene circulaire aan de dekens der advokaten gezonden.

— Tijdingen uit Smyrna van den 30sten Julij melden dat die stad door een vreeslijken brand is geteisterd geworden, waardoor binnen den tijd van achtien uren bijna de helft der stad in den asch verkeerd is en meer dan 20,000 harer bewoners in armoede en ellende gestort zijn. De brand ontstond in den nacht van Woensdag, den 28sten, in een koffijhuis van den bazar der zilversmids; en twee uren later had de vlam zich reeds over eene uitgestrektheid van eene halve mijl uitgebreid, honderde huizen in haren vernielenden omtrek omvattende. De hevigheid van den wind dreef de vlammen met eene ongelooflijke woede naar de verschillende wijken van het bovengedeelte der stad henen, en maakte alle menschelijke hulp onmogelijk. De vlammen verbreidden zich als een onstuimige stroom, die niets weerhouden kan, overal voort. De plaatselijke localiteit, de ouderdom en de gebrekkige bouw der huizen, de groote hitte, het gebrek aan water op verschillende punten, de hevige wind, alles scheen mede te werken om de verwoesting volkomen te maken.

Een derde gedeelte der turksche stad, de geheele jodenwijk, een aantal bazars, een groot getal moskeën, 7 synagogen en 9000 à 10,000 huizen zijn een prooi der vlammen geworden, terwijl de bergen puin nog brandende waren. Zoover men wist waren omtrent 30 à 40 personen in de vlammen omgekomen. De verliezen zijn onberekenbaar, en beloopen zeker verscheidene millioenen.

— Ter beurze van heden (16 Augustus) waren genoteerd: 5 pCt. 116,55; 3 pCt. 77,60; Nap. r. 104—10 Spanje 20½; Rom. L. 102⅝.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15den Augustus.

Z. M. de Koning van Pruissen zal te Breslau, werwaarts hij zich eerlang begeeft, de bezoeken van den Koning van Hannover en van verscheiden andere Vorstelijke Personen ontvangen.

Het spoedig vertrek van den baron *von Bulow* naar zijnen post als pruissisch gezant bij de Duitsche Bondsvergadering wordt aan de ophanden zijnde beraadslagingen over den bouw der bondsvestingen, en over eene meerdere uitbreiding der vrijheid van drukpers in de Bondsstaten, toegeschreven.

— Een hevige storm en onweder hebben laatstleden Maandag, den 9 dezer, te Leipzig groote schade veroorzaakt.

— Het schijnt dat de Poolsche Adel thans gunstiger dan vroeger jegens het Russisch Gouvernement gezind is, sedert het de hoop voedt dat de hertog van *Leuchtenberg*, zoon van *Eugenius van Beauharnais*, en behuwdzoon van keizer *Nicolaas*, tot de waardigheid van onderkoning van Polen zal worden verheven.

— In brieven uit Rome, van den 2 dezer, leest men:

» Tegen de sluiting van het concordaat met de Nederlanden doen zich groote zwarigheden op. Men verzekert, dat de generaal der Jesuiten, *Roothaan*, een geboren Hollander, van al zijn' invloed gebruikt maakt, om hetzelve niet tot stand te doen komen. Daar de leiding der propaganda aan de orde der Jesuiten opgedragen is, en de apostolische vicarissen in Holland door deze aangesteld worden, zoo staan de kerkelijke Katholijke aangelegenheden onder den generaal *Roothaan*, die door de benoeming van bisschoppen en kapittelen zijn' zijdelingschen invloed in dat land zou verliezen. Het is eene zeldzame omstandigheid, dat de Hollandsche Protestanten en de Jesuiten te gelijker tijd tegen de sluiting van gemeld concordaat gestemd zijn.»

NEDERLANDEN.

BREDA, den 18den Augustus.

De stedelijke raad dezer stad, in zijne vergadering van den 1sten Julij jl., het besluit genomen hebbende, om aan de leden der beide Eerewachten, die Z. M. bij hoogstdeszelfs eerste blijde komst als Koning op den 5den Mei te voren, tot geleide hebben verstrekt, als een bewijs van aandenken aan die plegtige gelegenheid, een van stadswege vervaardigden gedenkpenning uit te reiken, zoo heeft het stedelijk bestuur, dien overeenkomstig, den 7den dezer, de sedert vervaardigde gedenkpenningen aan de beide HH. Kommandanten, zijnde die der burgerlijke Eerewacht, de Edel-Achtbare heer *Buysen*, lid der provinciale staten, en die der broederschap van *St. Joris*, de Wel-Edele heer *H. J. van den Goorbergh*, doen toekomen, met bijbehoorend brevet, waarin aan de eerewachtsleden de dank des stedelijken bestuurs wordt te kennen gegeven, voor de welwillende medewerking om aan het bovengezegde feest, volgens de bedoeling van het stedelijk bestuur en den wensch der goede burgerij, eenen gepasten luister bij te zetten.

Opgemelde medailles in een fraai bewerkt ijvoren doosje besloten, is van zilver en heeft aan de eene zijde het stadswapen, met het omschrift:

AAN BREDA'S EEREWACHT.

Aan de keerzijde den naam van het lid der eerewacht, met het omschrift:

INTREDE VAN Z. M. WILLEM II. 5 MEI 1841.

het randschrift is:

GOD ZIJ MET ONS.

De gedenkpenningen bestemd voor de heeren leden der *St. Joris*-eerewacht zijn den 12den dezer, door derzelver kommandant, den Wel-Edelen heer *van den Goorbergh* plegtig uitgereikt, die daarbij eene allergepaste aanspraak hield.

Tevens is door den gezegden kommandant, dezer eerewacht, namens de broederschap, eenen keurigen zilveren cigaarkoker vereerd aan den heer *H. Weyers*, voor de loffelijke en ijvervolle wijze, waarop deze zich gekweten heeft in het geven van het rijkunstig onderwijs aan de leden der eerewacht.

De uitreiking der gedenkpenningen aan de heeren leden der burgerlijke eerewacht, zal heden op den middag op eene plegtige wijze, in het ruime lokaal van het *Hof van Holland*, door haren kommandant, den Edel-Achtbaren heer *Buysen* geschieden.

— Wij ontvangen een berigt uit Etten en Leur, van den [illegible] dezer, wegens de plegtige uitreiking aldaar van een [illegible] voor de eerewacht, die zich aldaar gevormd heeft, om Z. M. Hoogstdeszelfs komst te begeleiden. Plaatsgebrek belet ons om dit verslag mede te deelen.

Ook te Rozendaal en 's Princenhage hebben zich Eerewachten gevormd uit een aanzienlijk getal leden bestaande, en heeft men in

deze en in alle gemeenten, die Z. M. op Hoogstdeszelfs reize van Bergen-op-Zoom naar Tilburg passeren moet, alles in 't werk gesteld, om door eene feestelijke ontvangst de liefde der landbewoners jegens den vereerden Vorst te doen blijken.

— Eergisteren morgen zijn er andermaal door de in onzen omtrek vereenigde kavallerie en artillerie, op de vlakte van Reijen, groote manoeuvres uitgevoerd voor Z. M. den Koning en HH. KK. HH. de Prins *van Oranje* en Prins *Alexander*, na den afloop van welke Z. M. en de beide Prinsen naar 's Hage zijn teruggekeerd.

Naar men verneemt zal Z. M. nu spoedig de reis naar Zeeland aanvaarden, en over Bergen-op-Zoom tegen den 27sten te Tilburg terug zijn, als wanneer er door de genoemde gekantonneerde troepen andermaal in 's Konings tegenwoordigheid groote wapen-oefeningen zouden worden gehouden.

Te Tilburg wil men voorts met zekerheid weten, dat Z. M. niet alleen bepaald heeft, om aldaar stallingen te doen bouwen, waarvan reeds lang sprake is geweest, maar tevens om eene kaserne voor twee eskadrons kavallerie daarbij te plaatsen; beide zouden komen onder de wijk Heuvel, in de zoogenaamde Oosterwijksche baan.

De Tweede kamer der Staten-Generaal heeft maandag hare werkzaamheden hervat. Daarbij is ingekomen een koninklijk besluit, waarbij aan den baron *Schimmelpenninck van der Oye van der Poll*, op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag als lid der Kamer verleend wordt. Aangenomen voor kennisgeving.

Voorts is ontvangen een koninklijk besluit, waarbij Z. Exc. de Minister van Finantien gemagtigd wordt, om zich op heden, dingsdag den 17 dezer, des middags ten 2 ure, naar de Tweede Kamer te begeven, ten einde haar aan te bieden de ontwerpen betrekkelijk de staatsbegrooting voor de jaren 1842 en 1843, met de daartoe behoorende stukken, als: 1°. twaalf ontwerpen, houdende de verschillende hoofdstukken der begrooting van uitgaven; 2°. een ontwerp, houdende vaststelling der middelen, om in die uitgaven te voorzien; 3°. een ontwerp, tot vervroegde overgang van de uitgestelde in de werkelijke schuld; 4°. een ontwerp tot intrekking en aflossing van schuld voor het Sijndicaat; 5°. een ontwerp, nopens de burgerlijke pensioenen, en 6°. de staten van ontvangsten en uitgaven over 1840. Er werd eene Commissie benoemd, om den Minister te ontvangen en Z. Exc. uitgeleide te doen, bestaande uit de heeren *Romme*, *Enschedé*, *Buma* en *van Panhuys*.

Zijne Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken deelde aan de Kamer mede de door de Nederlandsche Regering gesloten verdragen van handel en scheepvaart met Frankrijk en de republiek Texas. Deze stukken zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

Eenige ingekomene verzoekschriften zijn in handen der commissie *ad hoc* gesteld, als van het gemeentebestuur van Valkenburg, over de kantonnale verdeeling van het Hertogdom Limburg; van spijkerfabrikanten te Roermonde betrekkelijk het tarief; van landeigenaren in Vriesland, over het belastingstelsel, inzonderheid voor zoo veel het personeel betreft; van de provinciale Staten van Groningen over hetzelfde onderwerp; van verveeners in Vriesland over hunne belangen; van apothekers te Hulst tegen de wet van 27 Maart 1838, n°. 10; en van den heer *Meijer*, te Amsterdam, over de inrigting der loterij.

— In de zitting van gisteren zijn ingekomen twee koninklijke boodschappen, ten geleide van even zoo vele ontwerpen van wet, als: 1°. dat, tot de regeling der zaken van de maatschappij van weldadigheid; en 2°. dat, regelende de indeeling van de regterlijke arrondissementen in het hertogdom Limburg. — Verzending aan de afdeelingen der maand Augustus.

Z. Exc. de minister van finantien heeft, ingevolge art. 123 der grondwet, aan de vergadering aangeboden de begrooting van 's Rijks uitgaven, over de jaren 1842 en 1843, gesplitst en vervat in twaalf ontwerpen van wet, benevens een ontwerp van wet, houdende aanwijzing der middelen om die uitgaven te dekken. De regering vermeent, dat de beraadslagingen over dezelve nog in den loop dezer zitting kunnen plaats hebben, en zij vertrouwt, dat dezelve daarin ook ten einde gebragt zullen worden.

Door die wijs van behandeling » zegt hij » zal een groot gevolg worden verkregen; den geregelden loop van zaken voor de twee eerst ophanden zijnde jaargangen verzekerd ziende, zal de regering daardoor in de gelegenheid gesteld zijn, bij den aanvang en gedurende de aanstaande zitting der kamers, in gemeen overleg, al hare zorgen uitsluitend toe te wijden aan de herziening van verschillende, hoogstbelangrijke ontwerpen, waartoe de noodige ontwerpen van wet al reeds vervaardigd zijn, of nog voorbereid worden; daardoor de grondslagen te leggen tot die verbeteringen in het inwendig bestuur, welke in het algemeen belang, naar de gewijzigde behoefte en veranderde omstandigheden, noodzakelijk of wenschelijk zijn, en waarvan alsdan de goede uitkomsten zich zullen kunnen openbaren in de tweejarige begrooting over 1844 en 1845, die met het einde van 1842 aan de vergadering zal voorgedragen worden.

» Met te meer vertrouwen biedt de regering de onderhavige begrooting aan, daar het gezamenlijk bedrag der uitgaven door het gezamenlijk bedrag der daartegen overgestelde middelen gedekt wordt, zonder invoering van eenigerlei nieuwe of verhooging van eenigerlei bestaande belasting, en zonder dat tot eenig nieuw kredietmiddel toevlugt behoeft genomen te te worden. Deze uitkomst zal, zegt Z. Exc., zonder twijfel, met voldoening worden vernomen; zij zal het vertrouwen der kamers en dat van de natie op de toekomst bevestigen en vermeerderen, en, zoo als de regering zich vleit, medewerking der Kamer doen erlangen tot het volbrengen van de moeijelijke taak, die het gevolg is der buitengewone omstandigheden, waarin het Vaderland is gewikkeld geweest; eene taak, tot welker volbrenging de Regering, doordrongen van de zucht om de rampen van het verledenen te lenigen en het geluk van de toekomst te verzekeren met ernst en volstandige ijver alle hare krachten blijft inspannen.»

Z. Exc. verklaart, dat het cijfer der begrooting tot eene hoogte is opgevoerd, verre overtreffende dat van de begrooting over het loopende jaar, vooral mede uit aanmerking van het verhoogd rentebedrag voor de bij de wetten van den 27 December 1840 (*Staatsblad* n°. 78 en 79), toegestane buitengewone middelen, waarmede de thans voorgestelde begrooting bezwaard is.

Het verhoogd cijfer is gedekt zonder nieuwe belastingen in te voeren, of de bestaande te verhoogen, en zonder het bedrag der Staatsschulden te vermeerderen. Het totaal bedrag der geraamde uitgaven beloopt over 1842, *f* 71,338,103,65, en dat der ontvangsten, *f* 71,353,551,92; voor 1843 zijn beide, de uitgaven en de ontvangsten, aan die van 1842 nagenoeg gelijk.

» Waarheid en volledigheid, zeide Z. Exc., » heeft men in allen opzigte betracht en de uitkomst zal dit doen erkennen, ofschoon al wat toekomstig is, aan onvoorziene omstandigheden ondergeschikt blijft, en ramingen voor de toekomst altijd de grondslagen van wetenschap missen, waarop rekeningen en verantwoordingen over een verloopen tijdvak kunnen en moeten gegrond zijn.

» De uitgaven voor het loopende jaar beliepen *f* 70,258,804,32½, zoodat de verhooging bedraagt over 1842 *f* 1,079,299,32½ en over 1843 *f* 1,161,037. 14½.

» Hoofdzakelijk zijn deze vermeerderingen ontstaan door de verhooging van hetgeen voor de nationale schuld gebragt is, krachtens de zoo even gemelde wetten van den 27 December 1840, mitsgaders van eenen voorgestelden finantiëlen maatregel betrekkelijk de uitgestelde schuld, waarvan hier nader gewag gemaakt wordt."

Uit de toelichtingen, omtrent de verschillende hoofdstukken gegeven, blijkt, dat er aan de broeders der orde van den Nederlandschen Leeuw meerdere toelagen zullen worden verleend, en dat er meerdere gelden worden aangevraagd voor kandidaat-hulppredikers en voor het Israëlitisch kerkgenootschap. Wat aangaat dat van *Financien*, afdeeling nationale schuld, [illegible] eene aangename voldoening, der kamer alsnu te kunnen aankondigen, dat, behoudens eene geringe uitgifte van schatkistbiljetten, volgens de wet van 27 December 1840 (*Staatsblad n°.* 79), gedurende het geheele jaar in de behoeften der schatkist kan worden voorzien, zonder dat de daarstelling van 5% werkelijke schuld noodig zal zijn, en dat, wanneer de toegewezene middelen tot dekking der loopende begrooting geregeld blijven inkomen, tot de bedoelde daarstelling ook over het aanstaande jaar slechts ten deele zal behoeven te worden overgegaan. Daar zulks echter voor als nog onzeker is, zoo is de begrooting, welke thans aangeboden wordt, met dat rentebedrag bezwaard.

»De nationale schuld aldus" ging Z. Exc. voort, »heeft een onderwerp uitgemaakt der meest ernstige overwegingen van de Regering.

» Daarbij hebben twee hoofdbedoelingen voorgezeten, namelijk, in de eerste plaats, om aan alle stellige verbindtenissen in billijkheid te voldoen, en in de tweede plaats, om de schuld tot de meest mogelijke eenvoudigheid en klaarheid te brengen, in het vooruitzigt om den rentelast toekomstig te verligten.

» En wat dan, Edel Mogende Heeren! moest daartoe het allereerst in aanmerking komen? Gij allen noemt met mij de uitgestelde schuld, die schuld, welke, als een gevolg van de ramp der vreemde overheersching, voortdurend zoo nadeelig op het openbaar crediet terug werkt; die schuld, welke zooveel onzekerheid en fluctuatie over ons finantiewezen onderhoudt; die schuld, welke zoo vele offers aan de belastingschuldigen heeft gekost en nog gedurende bijkans twee eeuwen kosten zou, zonder dat daardoor iets tot ontlasting van de Staatsuitgaven gedaan wordt; die schuld eindelijk, welke zoo vaak de kanker van den Staat genoemd werd!

» Uitgaande van de stelling, dat de voorwaarden, bij de wet van den 14 Mei 1814 gemaakt, eene strikte verpligting voor de Regering jegens de houders daarstellen, te weten, tot overgang van *f* 4,000,000 's jaars; maar dat alle opvolgende verordeningen tot meerderen overgang of inkoop zonder overgang tijdelijk of herroepelijk zijn, zoo heeft de Regering het beginsel aangenomen, dat het geoorloofd, en zoo wel in het belang des Rijks als der houders is, om de op tijd verschuldigde sommen onmiddellijk af te betalen onder escompte van gelijke rente, als het effect oplevert, dat in betaling wordt gegeven, te weten 2½ per cent werkelijke schuld tot den cours van 52% of 4 8/10 per cent rente.

» Tot het ten uitvoer brengen van dezen maatregel, strekt het

ontwerp van wet met de daartoe behoorende becijferingen, 't welk ik de eer heb, U. Edel Mogenden met deze aan te bieden, met eene memorie van toelichting, waarin de gronden en beschouwingen ter dezer zake vervat zijn, en aan welke ik de vrijheid neem mij verder te gedragen.

» Door dezen maatregel, die zoowel de reeds uitgelote als de niet uitgelote kansbilletten omvat, doch met de voorafgaande onmiddellijke vernietiging der belangrijke hoeveelheden uitgestelde schuld en kansbiljetten, welke het Rijk bezit, zal, gepaard gaan, en welke dus bestemd is om binnen weinige maanden die zoo gevreesde uitgestelde schuld geheel uit de rij onzer schulden te doen verdwijnen, zal de 2½ per cent werkelijke schuld met ruim ƒ 71,000,000 kapitaal of ƒ 1,750,000 rente vermeerderd worden.

» Daarentegen vervalt de jaarlijksche overgang van schuld, waartoe de benoodigde som, als afhankelijk van den koers der 2½ per cent werkelijke schuld, zoo geheel onzeker is; de jaarlijksche besparing, die er na 1850 het gevolg van zal wezen, kan tot wezenlijke en belangrijke schulddelging worden bestemd en aangewezen.

» Ik zeg na 1850, want tot dat tijdstip geeft de maatregel eene hoogere uitgaaf van ongeveer ƒ 200,000 's jaars, dan zonder dezelve het geval zou wezen, vermits, blijkens den mede daarvan overgelegden staat, door vroeger bezit bij het Rijk van een groot gedeelte van de tot overgang van schuld wegens de uitgelote kansbiljetten, krachtens de wet van den 24 December 1824, tot den jare 1849, slechts tot suppletie van het ontbrekende bij de begrooting behoeft te worden voorzien.

» Op deze omstandigheden vestig ik des te meer en nadrukkelijk U Edel Mogend. aandacht, omdat daaruit blijkt, dat door dezen, in de gevolgen hoogst weldadigen maatregel, alleen beoogd wordt om aanvankelijk met 1850 de toekomst te ontlasten.

» Middelerwijl zou, door het aannemen van dezen maatregel, vrijvallen de som van ƒ 1,550,000 op de begrooting van 1841 gebragt, tot suppletie voor aankoop van schuld, en zou aan die som eene nuttige bestemming gegeven worden, door ƒ 500,000 te doen strekken tot aflossing van eene gelijke som 4½ percent schuldbrieven, alsmede ƒ 300,000 tot aankoop van 3½ per cent schuldbrieven, beide oorspronkelijk daargesteld voor en ten laste van het Amortisatie-syndicaat, doch bij de opheffing dier instelling overgegaan ten laste van het Rijk.

» Daartoe strekkende heb ik de eer mits deze een afzonderlijke wet, met de daartoe behoorende toelichtende memorie, in te leveren.

» Ook deze maatregel is gegrond op bestaande verordeningen; dezelve is billijk en bevorderlijk voor het crediet.

» Na het besteden der daartoe benoodigde som van ƒ 800,000 zou uit de zoo straks vermelde bespaarde som van ƒ 1,500,000 nog ƒ 750,000 overig blijven, welke zou worden bestemd tot eersten aanleg eener Amortisatiekas; omtrent welker verdere stijving en werking, als gevolg der aanneming van de tegenwoordige voordragt, de Regering in de volgende zitting eene nadere wet zal voorstellen.

» Alle verdere pogingen der Regering zullen eveneens strekken, om de Staatsschuld tot eenvoudigheid en klaarheid te brengen. Zij behoudt te dien einde zich voor, om terug te komen op eenen maatregel betreffende de 4% schatkistbiljetten, daargesteld bij de wet van den 28 April 1834 (*Staatsblad n°. 14*), doch welker omloop, sinds de daarstelling der nieuwe schatkistbiljetten, bij de wet van den 27 December 1840 (*Staatsblad n°. 79*), nog moeijelijker dan te voren is geworden; gelijk zulks te regt voorspeld is bij de voordragt tot overbrenging der eerstgemelde in gevestigde schuld, welke U Edel Mogend. bijval niet mogt verwerven.

» De aangekondigde algemeene veilingen van de, voor verkoop vatbare domeinen, tienden, cijnsen en renten, zal de nog overige domein losrenten ook van lieverlede doen verdwijnen, althans verminderen.

» Daar het der Regering nog niet heeft mogen gelukken om, ondanks haren ernstigen wensch, de eindelijke overdragt van ƒ 5,000,000 rente ten laste van het Koningrijk Belgie tot stand te brengen, zoo is die som van het totaal rentebedrag weder, op gelijken voet als over het loopende jaar, afgetrokken geworden.

» Inmiddels heeft de Belgische Regering aan hare verpligting, tot betaling van haar aandeel, promptelijk voldaan.

» De onderhandelingen over verschillende geldelijke aangelegenheden, welke met het verdrag van den 19 April 1839 in naauw verband staan, worden ijverig voortgezet, en zijn tot eene mate van rijpheid gekomen, dat men, bij wederkeerig verlangen tot beëindiging, vertrouwen mag, eerlang die aangelegenheden tot een billijk einde gebragt, en daardoor de goede natuurbetrekkingen met dat Koningrijk meer en meer bevestigd te zien."

Z. Exc. zeide verder, dat op de begrooting is uitgetrokken een post van ƒ 120,000 tot ondersteuning van het burgerlijk pensioenfonds, welks middelen, grootendeels uitgeput door pensioenen, die volgens de vroegere verordeningen regtstreeks ten laste van den Staat zouden hebben moeten komen, niet meer toereikend waren om aan de verpligtingen te voldoen, die dat fonds zijn opgelegd geworden. De Regering heeft bij gezette overweging van het stuk de pensioenen, waarop van de zijde der kamer zoo zeer is aangedrongen, vermeend, dat hetzelve door wettelijke bepalingen behoort geregeld te worden. Die meening heeft de zamenstelling van eene wet omtrent de burgerlijke pensioenen ten gevolge gehad, welke Z. Exc. de kamer aanbiedt.

Nopens oorlog zeide Z. Exc., dat, bij vergelijking van de verschillende onderdeelen, men ontwaren zal, dat voor het personeel over het algemeen minder sommen dan vroeger zijn uitgetrokken, maar dat daarentegen meerdere gelden gebragt zijn voor het materieel en wel speciaal voor dat der artillerie, waaraan voortdurend nog groote behoefte is.

Overgaande tot de *middelen*, zeide Z. Exc., dat de bedenkingen van de afdeelingen der kamer over de voorgedragen wet op de personele belasting, met zorg door de Regering worden onderzocht; de antwoorden daarop, en de wijzigingen die dezelve mogten te weeg brengen, zullen echter in de tegenwoordige zitting niet worden ingebragt. Hetzelfde is het geval ten aanzien van de mede nog aanhangige voordragt van wet, houdende de wijzigingen in het tarief der regten op den in-, uit- en doorvoer.

Overwegingen van verschillenden aard, mede in verband staande met betrekkingen tot het buitenland, zullen waarschijnlijk tot wijzigingen ook van dat voorstel leiden, en beide deze onderwerpen alzoo welligt tot het inleveren van nieuwe wetsontwerpen in de aanstaande zitting aanleiding geven.

Eene geheele herziening van het accijnsstelsel maakt het onderwerp van zeer ernstige onderzoekingen en overwegingen uit.

In eene zaak van zoo groot aanbelang zou alle overhaasting hoogst noodlottig zijn.

De opcenten wier verhooging de regering heeft kunnen vermijden, doch waarvan ook de vermindering niet mogelijk is, zijn tot hetzelfde bedrag voorgesteld als over het loopende jaar, onder bijvoeging van die, welke tot dusverre ten behoeve van het Amortisatie-syndicaat geheven werden.

Voorts is over 1842 gebragt eene som van ƒ 1,250,000, uit hetgeen gebleken is, dat de middelen meer hebben opgebragt tot 1840 dan de raming, en zulks boven en behalve de sommen, waarmede de vroegere begrootingen reeds zijn te goed gedaan.

Het valt nog niet te bepalen, of en welk overschot het loopende jaar zal opleveren, doch ook dit zal weder ten bate kunnen strekken der begrooting over 1843.

Eindelijk is even als over het loopende jaar, onder de ontvangsten gebragt de som van ƒ 5,600,000 uit de koloniale geldmiddelen, uit te keeren voor de renten van het kapitaal van ƒ 140,000,000 à 4 pCt. daargesteld bij art. 2 der wet van 24 April 1836, (*staatsblad n° 11*), benevens eene som van ƒ 900,000, vroeger door het Amortisatie-syndicaat genoten, wegens renten van het restant kapitaal van ƒ 22,500,000, daargesteld bij artikel 4 derzelve wet.

Bij de begrooting van het loopende jaar, is bij den hiervoren vermelden post van ƒ 5,600,000, tevens gevoegd de bijdrage van het overschot der geldmiddelen van de Overzeesche bezittingen, die op deze wijs, ter voldoening aan art. 59 der Grondwet, ten behoeve van het Moederland beschikbaar werd gesteld. Bij de behandeling is echter gebleken, dat zich hieromtrent moeijelijkheden hebben opgedaan, die eene verandering noodzakelijk doen achten, en dat de wettelijke voordragt tot eindelijke regeling van het beschikbare batig saldo der Overzeesche bezittingen, volgens het slot van art. 59 van de Grondwet behoort uit te gaan van het departement van kolonien; zoodanige voordragt zal later, en wanneer het wezenlijk batig saldo bekend zal wezen, van wege het departement worden aangeboden. Het is dan ook overigens bezwaarlijk, om reeds met volkomene juistheid een nog niet in wezenlijkheid bestaand en erkend overschot uit te drukken; dubbel moeijelijk, ja geheel ondoenlijk is dit voor eene begrooting, welke loopt over een tijdvak van twee jaren. Inmiddels kan het overwigt tusschen de ontvangsten en uitgaven niet gevonden worden, dan onder bijvoeging eener som van ƒ 5,500,000 door den minister van marine en kolonien opgegeven, als waarschijnlijk te verwachten bijdragen uit de koloniale gelden.

Z. Exc. merkt te dien aanzien nog op, dat de invloed der wijzigingen, in de contracten met de Nederlandsche Handelmaatschappij gebragt, die zich slechts over een der beide jaren van de nu voorgedragene begrooting, namelijk in 1843, kan doen gevoelen, eenen genoegzamen waarborg oplevert, dat zoo al over het eerste jaar de koloniale kas de volle som van ƒ 5,500,000 niet mogt kunnen afwerpen, zulks dan bij het volgende zal terug gevonden worden.

Z. Exc. besluit aldus: » De uitkomsten der tegenwoordige voordragt van begrooting alzoo beschouwende in verband met de mogelijkheid, om de uitgaven zonder verhooging van belastingen, of aanwending van nieuwe credietmiddelen, te bestrijden, en met de ingeleverde voorstellen, om door het doen verdwijnen der uitgestelde schuld eenvoudigheid en vermindering van den rentelast voor te bereiden; bij het onophoudelijk streven om alle noodelooze en onvruchtbare uitgaven achterwege te laten, bij de zucht om van toegestane credietmiddelen, niet dan bij volstrekte noodzakelijkheid, gebruik te maken: dan mag men het er voor houden, dat eenen

er nog veel te doen en te verbeteren overblijft, desniettemin de onderhavige finantiële voordragten van dien aard zijn, dat dezelve over het algemeen tevredenheid zullen opwekken, en zullen bijdragen om het vertrouwen meer en meer doen terug keeren.

» Dat vertrouwen zal worden bevestigd, niet alleen door den uitslag van U Edel Mogenden's beraadslagingen, maar ook door die beraadslagingen zelve.

» De te zwarte schildering van den toestand van 's lands financien heeft vele bezorgdheid verwekt; maar die toestand is inderdaad niet zoo somber, vooral niet in vergelijking met den toestand van andere Rijken, en met het oog op de hulpbronnen van Nederland en van deszelfs Koloniën.

» De klagten over den druk der belastingen zijn mede veelvuldig, doch wanneer men bedenkt, dat die klagten vaak betreffen onderwerpen, welke sints onheugelijke jaren tot een gelijk en meestal hooger bedrag, onder vrij wat min gunstiger omstandigheden, gedragen werden, dan zal men ook hier overdrijving moeten erkennen.

» Er blijft veel te herzien, veel te verbeteren overig; de Regering weet en erkent zulks, zij is er ten ernstigste op bedacht en ten ijverigste mede bezig. Maar om die taak wel te vervullen, om niet enkel veranderingen, maar duurzame verbeteringen daar te stellen, daartoe behoeft zij tijdsruimte en kalmte. Uit dien hoofde, en ten einde de volgende zitting der Staten-Generaal kunnen worden toegewijd aan de beraadslaging over andere hoogst belangrijke wetten, moet ik hier U Edel Mogenden ten slotte den wensch herhalen, reeds bij den aanhef dezer rede uitgedrukt, dat de thans voorgestelde financiële wetten nog in den loop dezer zitting mogen worden ten einde gebragt, en dat U Edel Mogenden, door het bekrachtigen der eerst tweejarige begrooting, en door het aannemen der wet tot vervroegden overgang der uitgestelde schuld, de eerste en hechte grondslagen mede zullen leggen, waarop het nieuwe financieel gebouw kan, en onder den zegen des Allerhoogsten, zal worden opgetrokken.

De voorzitter der kamer verklaart aan den minister dat de kamer de gedane voordragten met de meeste belangstelling onderzoeken en dezelve in ernstige overweging nemen zal.

Deze ontwerpen worden aan de afdeeling verzonden.

De vergadering is tot nadere bijeenroeping gescheiden.

— De aangeboden ontwerpen van wet bestaan:

A. In een tiental ontwerpen tot vaststelling van de begrooting voor 1842 en 1843, en wel

1.) Huis des konings voor de beide jaren, telkens *f* 1,250,000.

2.) De hooge staatskollegien en het kabinet des konings voor 1842 *f* 604,722 [illegible]

3.) Departement van buitenlandsche zaken, voor 1842 en 1843, telkens *f* 580,200.

4.) Departement van justitie, voor 1842 *f* 1,586,220; voor 1843 *f* 1,587,090.

5.) Departement van binnenlandsche zaken, voor 1842 *f* 5,402,490; voor 1843 *f* 5,267,820.

6.) Departement voor de zaken der hervormde kerk, enz. voor 1842 en 1843 telkens *f* 1,432,141,90½.

7.) Departement voor de zaken van de R. K. eeredienst voor 1842 en 1843, telkens *f* 520,000.

8.) Departement voor marine, litt. A. voor 1842 en 1843, telkens *f* 5,600,000; litt. B. (kolonien) voor 1842 en 1843, telkens *f* 61,226.40.

9.) Departement van finantien, voor 1842 *f* 42,301,093,34½, te weten: *a*) nationale schuld *f* 33,481,340.67; *b*) pensioenen en afloopende betalingen *f* 2,865,370.41; *c*) kosten van het departement, enz. *f* 5,954,382,26½. Voor 1843 *f* 42,547,313.16½; te weten: *a*) nationale schuld *f* 33,870,308; *b*) pensioenen en afloopende betalingen *f* 2,725,000,00; *c*) kosten van het departement, enz. *f* 5,922,023,16½.

10.) Departement van oorlog, voor 1842 en 1843, telkens *f* 12,000,000.

B. In een ontwerp tot vaststelling eener som ter bestrijding van onvoorziene behoeften voor 1842 en 1843, telkens *f* 500,000.

C. In het ontwerp tot vaststelling der middelen tot dekking van de uitgaven der begrooting over 1842 en 1843.

D. In een ontwerp van vervroegden overgang van de uitgestelde in werkelijke rentegevende schuld.

E. In een ontwerp van wet op de burgerlijke pensioenen.

— Maandag namiddag is te 's Hage aangekomen H. M. de koningin van Wurtemberg met hoogstderzelver dochters de Prinsessen *Catharina* en *Augusta* met gevolg. H. K. H. de Prinses *van Oranje* was hoogstderzelver moeder en zusters tot Rotterdam te gemoet gereden en is met hoogstdezelve naar 's Hage teruggekeerd. – Ook Z. K. H. de groothertog van Baden is ll. Maandag in de residentie aangekomen.

Dingsdag morgen is er dejeuner geweest op het paviljoen van Z. K. H. den Prins *van Oranje* te Scheveningen, en des namiddag groot diner ten hove.

De aangekondigde inspectie over de bezetting der residentie zal eerst morgen door Z. M. gehouden worden.

— Zondag is de baron *van Omphall*, adjudant van Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf van Nassau, die eenigen tijd in de residentie doorgebragt heeft, van daar naar Pruissen vertrokken.

— Door Z. Exc. den heer directeur-generaal van oorlog, is aan den 1sten luitenant *A. M. Hoedt* van het 2de regiment infanterie, belast met de administratie der garnizoens-bakkerij in deze vesting, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol ontslagen, uit deze zijne administrative betrekking verleend, ten einde bij meergemeld regiment te retourneren om aldaar dienst te doen.

— Den 14den is ter reede van Texel teruggekomen het Nederlandsch exercitie-eskader bestaande uit de fregatten *de Rijn* en *Palembang*, de korvet *Juno* en de brik *Zwaluw*, onder bevel van den schout-bij-nacht *Arriens*, en waarbij zich bevindt Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden.

— De Utrechtsche graveur, de heer *D. van der Kellen*, voltooit thans eenen fraaijen gedenkpenning van de eerste grootte, voorstellende het standbeeld van den admiraal *de Ruyter*, gelijk hetzelve te Vlissingen zal worden opgerigt, met het wapen dier stad aan de keerzijde, beide met veel zorg en meer dan gewone bekwaamheid gegraveerd.

— Uit Overflakkée schrijft men, dat eenigen tijd geleden, de heeren *A. van Weel*, burgemeester van Middelharnis, Mr. *S. A. Anemaet, Pzn.*, lid van de provinciale Staten van Zuidholland, *W. A. L. van den Broek*, pastoor te Middelharnis, *P. Clerzies*, notaris aldaar en *P. N. J. Lethe Anemaet*, rentmeester te Oude Tongen, zich vereenigd hebben, om eene stoombootvaart tusschen de gemeente Middelharnis en de steden Rotterdam en Dordrecht daar te stellen. In Junij jl., hebben die heeren daarvan een ontwerp doen uitgaan, met dat gevolg, dat zij reeds op den 7 dezer, de actiehouders hebben bijeengeroepen. Deze hebben bepaald, dat de maatschappij met 93 van de 100 aandeelen haar bestaan heeft verkregen. In die bijeenkomst is finaal geregeld al hetgeen bevorderlijk kan zijn tot het spoedig in werking brengen eener stoombootvaart, tusschen opgenoemde en lang het Spui en de Maas gelegene plaatsen, na alvorens de noodige concéssie verkregen en de contracten gesloten te hebben.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (17 *Augustus*) werden verhandeld: Ned. 2½ pCt. 51 dert. zest.; ¾; dert. zest.; dito 5 pCt. 100¾; Kansbill. 25 zeven zest. [illegible]; Syndik. 91 drie achtste, 9/16; Handelm. 165½, ¾; O. I. 5 pCt. 97¼; Ardoins 18 drie achtste; dito Coupons 16⅞; oude Russen 105; dito 4 pCt. 86 elf zest., ¾.

A. PIRON;

Brugstraat, Lett. B, N°. 242,

heeft de eer de DAMES te berigten, dat zijn vertrek bepaald is over veertien dagen; hij is steeds voorzien van een schoon Assortiment HOEDEN, tot zeer matige prijzen; bevelende zich in de gunst van het geëerd Publiek.

⁂ Van het Tijdschrift:

DE TIJDGENOOT.

VERZAMELING VAN STUKKEN

BETREKKELIJK

DEN TEGENWOORDIGEN TOESTAND DES VADERLANDS;

is nu ook het derde Nommer verzonden. Uit de onderstaande opgave kan men zich van het groot belang van den inhoud overtuigen.

I. *Abdicatie van* WILLEM I. *Aanvaarding der regering door* WILLEM II.

II. *Lager onderwijs.*

III. *Het regt van gratie.*

IV. *Staat der bevolking op 1ste Januarij 1840.*

I. *Vereenigingspunt der Welgezinden.*

II. *Het tractaat met Frankrijk, voor zooverre het de uitlevering van gedeserteerde matrozen betreft.*

I. *De propaganda.*

II. *Eenige bedenkingen omtrent de beginselen van het ontwerp van wet op de belastingen van het personeel.*

III. *De publieke schuld in Nederland.*

IV. *Het Nederlandsche publiek en de dagbladen.*

Men abonneert zich voor ten minste drie maanden; in losse (*gezegelde*) bladen tegen 25 Cents het heele, en 12½ Cents het halve vel, franco aan huis, of in maandelijksche (*ongezegelde*) afleveringen tegen 20 Cents het heele en 10 Cents het halve vel.

AMSTERDAM, den 6 Augustus 1841.

JOHANNES MÜLLER.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.